

EXPUNERE DE MOTIVE

Datorită dificultăților existente în economie, a lipsei de lichidități și a blocajului economico-financiar, multe din societățile comerciale neprivatizate, precum și o parte din societățile comerciale privatizate înregistrează importante datorii către bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, bugetul fondurilor speciale și Fondul Proprietății de Stat.

Pentru societățile comerciale neprivatizate, quantumul creanțelor generează lipsa de interes a potențialilor investitori față de aceste societăți grevate de datorii și implicit conduc la blocarea privatizării iar pentru societățile comerciale privatizate determină diminuarea surselor financiare destinate relansării economice.

Astfel, așa cum rezultă din evidențele unora dintre societățile comerciale cuprinse în programul de privatizare PSAL, acestea înregistrează importante datorii către bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale și bugetul fondurilor speciale, datorii care sunt redate mai jos :

- mil. lei -

Nr. crt.	Denumire societate comercială	Datorii către :		
		Bugetul de stat	Bugetul asigurărilor sociale	Bugetul fondurilor speciale
1.	ROMAN S.A. Brașov	707.531	1.417.904	186.200
2.	FAUR S.A. București	36.261	1.027.106	28.577
3.	REAL S.A. Pleașa	93.280	80.128	11.561
4.	UZTEL S.A. Ploiești	59.192	34.168	11.663
5.	CAROM S.A. Onești	89.558	11.614	53.531
6.	U.C.M.R. S.A. Reșița	499.900	309.968	57.322
7.	VULCAN S.A. București	78.930	92.216	25.582
8.	RULMENTUL S.A. Brașov	76.700	315.244	38.537
9.	ARO S.A. Câmpulung	85.213	83.707	49.528
10.	SIDERURGICA S.A. Hunedoara	210.019	363.709	32.454

În construirea bugetului de stat consolidat pe anul 2000 s-au avut în vedere, printre altele și veniturile prognozate a se realiza de Fondul Proprietății de Stat atât din procesul de privatizare cât și din dividende, fonduri de restructurare etc.

În categoria sumelor de încasat de Fondul Proprietății de Stat de la unele societăți comerciale se includ :

a) - fondurile financiare de restructurare rambursabile acordate de Fondul Proprietății de Stat în baza Legii nr.58/1991, a hotărârilor guvernamentale nr. 301/1993, 445/1994, 212/1995, 315/1996 privind instituirea la unele societăți comerciale a regimului special de supraveghere economico-financiară, precum și a H.G. nr.81/1997 privind scoaterea din rezervele materiale naționale a cantității de 100 mii tone grâu pentru sectorul zootehnic, H.G. nr. 293/1997 și H.G. nr.685/1997 privind acordarea unor fonduri pentru reabilitarea patrimoniului genetic la porcine și păsări și H.G. nr.397/1997 privind scoaterea de sub arest/reținere a unor nave aparținând flotei maritime comerciale, precum și penalitățile/dobânzile aferente;

b) - creditele fără dobândă acordate din Fondul de redresare financiară la dispoziția Guvernului pentru plata energiei electrice și a gazelor naturale conform Ordonanței Guvernului nr.13/1995, precum și penalizările de întârziere aferente;

c) - dividendele cuvenite Fondului Proprietății de Stat, precum și daunele aferente neachitării acestora;

d) - sumele lăsate cu titlu gratuit la dispoziția societăților comerciale conform art.8 din Legea nr.55/1995, în cazul desființării contractelor de vânzare-cumpărare de acțiuni, precum și sumele lăsate cu titlu gratuit la dispoziția societăților comerciale în cazul reducerii pachetului de acțiuni cumpărat de la F.P.S. sub limita de 20 % din capitalul social existent la data vânzării.

a) În aplicarea prevederilor art.25 și art.26 din Legea nr.58/1991 o parte din veniturile Fondului Proprietății de Stat au fost utilizate pentru alocarea de fonduri financiare destinate efectuării de investiții necesare restructurării, reabilitării și rentabilizării societăților comerciale, fără ca prin respectivele investiții să se mărească proporția participării statului la capitalul social al acestora.

Obiectivul urmărit prin alocarea acestor fonduri a fost pregătirea și realizarea privatizării societăților comerciale cu capital majoritar de stat.

Astfel, în conformitate cu prevederile actelor normative enunțate mai sus, Fondul Proprietății de Stat a acordat din surse proprii fonduri financiare în valoare de 2.012 miliarde lei, unui număr de 1.316 societăți comerciale, pentru care s-au încheiat un număr de 2.177 convenții, în care se prevede :

- fie rambursarea fondurilor în rate cu/fără clauză de dobândă sau penalitate.

Creanțele Fondului Proprietății de Stat la unele societăți comerciale decurgând din fondurile de restructurare rambursabile prin rate sunt în sumă de 596 miliarde lei. Până la data de 31.08.2000 s-a încasat suma de 55 miliarde lei, față de suma de 293 miliarde lei ajunsă la scadență, ceea ce corespunde unui grad de încasare a ratelor ajunse la scadență de 18,7 %. Ținând seama de faptul că unele din convențiile de restructurare încheiate cu societățile comerciale, prevăd clauza de dobândă/penalitate în situația neachitării la termen a ratelor scadente, pe lângă creanțele de 596 miliarde lei, unele societăți comerciale datorează Fondului Proprietății de Stat și dobânzi și penalități de întârziere. Din totalul de 3,6 miliarde lei reprezentând dobânzi calculate la 31.08.2000, s-a încasat 1,2 mld. lei iar din totalul de 112 miliarde lei, reprezentând penalități de întârziere calculate la 31.08.2000, s-a încasat numai suma de 0,6 mld. lei;

- fie recuperarea fondurilor financiare prin majorarea prețului de vânzare al acțiunilor sau a valorii de lichidare cu fondurile alocate.

Având în vedere prevederile legislației actuale privind privatizarea, respectiv vânzarea acțiunilor deținute de Fondul Proprietății de Stat la ce mai bun preț oferit, fără impunerea unui preț minim, o mare parte din fondurile care urmau a fi recuperate prin includerea în preț, nu s-au putut recupera. Deși F.P.S. a majorat prețul de vânzare al acțiunilor cu aceste fonduri, prețul de ofertă obținut a fost sub prețul de pornire stabilit;

- fie recuperarea fondurilor de restructurare din dividendele suplimentare realizate de societățile comerciale.

Recuperarea din dividende suplimentare prevăzută în aceste convenții a fost concepută ca o modalitate de stimulare a creșterii rentabilității societăților comerciale, conjugată cu obținerea unor profituri mai mari și implicit obținerea de către F.P.S. în calitate de acționar majoritar la aceste societăți, a unor dividende suplimentare.

Fondurile de restructurare în valoare de 1.190 mld. lei, care conform convențiilor trebuiau recuperate de la societăți din dividende suplimentare pot fi considerate :

A. - fie creanțe ale Fondului Proprietății de Stat ce urmează a fi transformate în acțiuni. Aceste fonduri nerambursabile au fost acordate de Fondul Proprietății de Stat sub condiție, respectiv recuperarea acestora din dividende suplimentare iar pentru neîntreținerea condiției, aceste sume se introvertesc într-un drept de creanță al Fondului Proprietății de Stat;

B. - fie sprijin financiar pentru societățile comerciale beneficiare, sume care nu se vor mai recupera de la societăți, ținând seama de faptul că prin finalizarea privatizării acestora Fondul Proprietății de Stat și-a realizat obiectivul pentru care a fost creat, obiectiv pentru care, de altfel, s-a acordat sprijinul financiar menționat.

b) Tot în categoria sumelor de încasat se înscriu și creditele fără dobândă acordate de Fondul Proprietății de Stat, în calitate de ordonator principal de credite, din Fondul de redresare financiară la dispoziția Guvernului, conform O.G. nr.13/1995 și a H.G. nr.318/1995, pentru plata energiei electrice și a gazelor naturale, în vederea accelerării procesului de restructurare al societăților comerciale cu capital majoritar de stat, ca etapa premergătoare a procesului de privatizare al acestora. De aceste credite în valoare totală de 350 miliarde lei, pentru care s-au încheiat 357 convenții, a beneficiat un număr de 140 societăți comerciale.

Obiectivele urmărite prin acordarea acestor credite bugetare au fost realizarea unor fluxuri financiare pozitive, reducerea

și în final eliminarea plăților restante ale societăților comerciale către CONEL și ROMGAZ, precum și desfășurarea unor activități economice profitabile și reducerea solicitărilor privind finanțarea din fondurile publice.

La data de 31.08.2000, din suma de 350 mld. lei, ajunsă integral la scadență, s-a încasat și virat la bugetul de stat suma de 77 mld. lei, situație ce corespunde unui grad de încasare de 22 %. Potrivit prevederilor convențiilor de credit încheiate cu societățile comerciale, pentru nerestituirea sumelor la termenele stabilite în graficele anexe la convenții, se percep penalizări de întârziere la nivelul celor care se aplică în cazul veniturilor bugetului de stat, conform prevederilor legale. Din totalul de 607 mld. lei, reprezentând penalizări de întârziere calculate la 31.08.2000, s-a încasat și virat la bugetul statului numai suma de 3,2 mld. lei.

c) De asemenea, un număr mare de societăți comerciale, datorită lipsei acute de lichidități, nu au virat în contul F.P.S. sumele care i se cuveneau în calitate de acționar conform hotărârii A.G.A. de aprobare a bilanțurilor contabile și a repartizării dividendelor. Ca urmare, până la data de 31.08.2000 debitele restante reprezentând dividende cuvenite F.P.S. sunt în sumă de 565 mld. lei, la care se adaugă daunele moratorii calculate pentru neplata la termen a dividendelor în sumă de 550 miliarde lei.

d) O altă categorie de datorii ale societăților comerciale către Fondul Proprietății de Stat o constituie și sumele lăsate cu titlu gratuit la dispoziția societăților comerciale, conform art.8 din Legea nr.55/1995, în cazul desființării contractelor de vânzare-cumpărare de acțiuni, situație pentru care până la data de 31.08.2000 se înregistrează debite în sumă de 5,14 mld. lei, precum și sumele lăsate cu titlu gratuit la dispoziția societăților comerciale în cazul reducerii pachetului de acțiuni cumpărat de la F.P.S. sub limita de 20 % din capitalul social existent la data vânzării și pentru care până la data de 31.08.2000 se înregistrează debite de aproximativ 1 mld. lei.

Aceste sume au fost lăsate cu titlu gratuit la dispoziția societăților comerciale cu scopul utilizării acestora pentru stingerea datoriilor exigibile înregistrate în contabilitatea societăților sau pentru efectuarea de investiții productive, în cazul în care societățile nu aveau datorii de achitat conform art.8 din Legea nr.55/1995.

Având în vedere că în ultima perioadă se constată o reducere a gradului de încasare a ratelor ajunse la scadență conform contractelor de vânzare-cumpărare de acțiuni, precum și faptul că legea prevede desființarea contractelor pentru neplata la scadență a două rate succesive, Fondul Proprietății de Stat a luat măsuri privind desființarea contractelor de vânzare-cumpărare de acțiuni sau reducerea sub limita de 20 % a pachetului de acțiuni cumpărat de la Fondul Proprietății de Stat.

Desființarea contractelor de vânzare-cumpărare sau reducerea pachetului de acțiuni cumpărat de la Fondul Proprietății de Stat sub limita de 20 % din capitalul social existent la data vânzării, atrage după sine neîndeplinirea condiției pentru care sumele s-au lăsat cu titlu gratuit la dispoziția societăților comerciale și implicit transformarea acestora într-un drept de creanță al Fondului Proprietății de Stat.

F.P.S. a manifestat o preocupare permanentă în vederea recuperării dividendelor, a fondurilor de restructurare, a creditelor pentru plata energiei electrice și a gazelor naturale constând în scrisori de atenționare a societăților comerciale, notificarea acestora prin executor judecătoresc și acționarea în instanță a societăților comerciale rău platnice.

Nerecuperarea sumelor datorate Fondului Proprietății de Stat de la societățile comerciale, are drept consecință diminuarea vărsămintelor efectuate de F.P.S. la bugetul statului, în conformitate cu prevederile O.U.G. nr.88/1997, aprobată prin Legea nr.44/1998, cu modificările și completările ulterioare și respectiv nerealizarea veniturilor prevăzute în Legea bugetului de stat pe anul 2000.

Având în vedere situația economico-financiară dificilă determinată și de lipsa de lichidități a societăților comerciale, situație în care este foarte puțin probabilă recuperarea atât de către Fondul Proprietății de Stat a sumelor din categoria celor prezentate mai sus, chiar prin intermediul instanțelor judecătorești, cât și de către Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, a creanțelor constând din impozite, taxe, contribuții și alte sume, ordonanța de urgență reglementează posibilitatea conversiei în acțiuni a creanțelor Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății și Fondului

Proprietății de Stat la unele societăți comerciale. Conversia se face la valoarea nominală a acțiunilor.

În sensul ordonanței de urgență, prin creanțe se înțeleg nu numai fondurile de restructurare, creditele fără dobândă pentru plata energiei electrice și a gazelor naturale, dividendele cuvenite F.P.S., sumele lăsate cu titlu gratuit la dispoziția societăților comerciale conform art.8 din Legea nr.55/1995, în cazul desființării contractelor de vânzare-cumpărare de acțiuni, precum și sumele lăsate cu titlu gratuit la dispoziția societăților comerciale în cazul reducerii pachetului de acțiuni cumpărat de la F.P.S. sub limita de 20 % din capitalul social existent la data vânzării, ci și impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume neachitate de unele societăți comerciale și cuvenite Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății, nefiind incluse penalitățile, penalizările, dobânzile și daunele aferente.

Atât pentru creșterea atractivității la privatizare a societăților comerciale pentru potențialii cumpărători, cât și pentru încurajarea acționarilor deja existenți în vederea aprobării în adunarea generală a acționarilor a conversiei în acțiuni a creanțelor cuvenite Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății și F.P.S., în ordonanța de urgență s-a prevăzut anularea obligației de plată a datoriilor societăților comerciale constând în dobânzi, penalități, penalizări și daune aferente sumelor și creanțelor Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății și Fondului Proprietății de Stat și acordarea unui drept de preferință acționarilor existenți.

Efectul propagat al anulării dobânzilor, penalităților, penalizărilor și a daunelor aferente creanțelor Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății și Fondului Proprietății de Stat constă în : posibilitatea creșterii profitului, respectiv a resurselor financiare ce pot fi utilizate pentru dezvoltarea societăților comerciale; creșterea dividendelor cuvenite Fondului Proprietății de Stat; majorarea veniturilor la bugetul de stat, obținute ca urmare a creșterii impozitului de profit; sporirea interesului investitorilor de a achiziționa pachetele de acțiuni scoase la vânzare de Fondul Proprietății de Stat.

Acest mod de abordare a recuperării creanțelor Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății și Fondului Proprietății de Stat la unele societăți comerciale prezintă următoarele avantaje :

- relansarea activității economice a societăților comerciale prin orientarea surselor financiare disponibilizate spre ciclul de producție, ca urmare a degrevării acestora de datoriile către Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății și Fondul Proprietății de Stat;

- recuperarea prin procesul de privatizare a creanțelor Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății și F.P.S., de la potențialii cumpărători de acțiuni și nu de la societățile comerciale, ar asigura alimentarea mai rapidă a bugetului de stat cu aceste sume rezultate din activitatea de privatizare;

- diminuarea caracterului de improbabilitate a recuperării creanțelor Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății și Fondului Proprietății de Stat, amplificarea efectivă a gradului de recuperare precum și reducerea perioadei de recuperare a acestora;

- crearea surselor pentru ministere și degrevarea corespunzătoare a bugetului de stat pentru eventualele alocări.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege, anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind conversia în acțiuni a creanțelor cuvenite bugetului statului, bugetului asigurărilor sociale, bugetului fondurilor speciale și Fondului Proprietății de Stat la unele societăți comerciale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

Adunghiu
Mugur Isărescu